WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Adroddiad Archwilio Blynyddol 2011

Awdurdod Heddlu Gwent

Cyhoeddwyd: Tachwedd 2011

Cyfeirnod y ddogfen: 556A2011

Statws yr adroddiad

Roedd y tîm a gyflawnodd y gwaith yn cynnwys John Herniman, Matthew Coe, David Hole, Greg Maw a Tony Whitehead.

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Awdurdod Heddlu Gwent fel rhan o'r gwaith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol, y Cod Ymarfer Archwilio a'r Datganiad o Gyfrifoldebau a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Nid yw Swyddfa Archwilio Cymru (yr Archwilydd Cyffredinol a'i staff) a, lle y bo'n gymwys, yr archwilydd penodedig, yn atebol i unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog, na chyflogai arall yn unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, yn cynnwys ymgynghori â thrydydd parti perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru (a, lle y bo'n gymwys, ei archwilydd penodedig) yn drydydd parti perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn infoofficer@wao.gov.uk

Cynnwys

Crynodeb	4
Adroddiad manwl	
Defnyddiwyd adnoddau'r Awdurdod yn gywir ym mhob ffordd berthnasol, a rhoddwyd cyfrif amdanynt yn briodol	6
Roedd cyfrifon yr Awdurdod ar gyfer 2010-11 wedi'u paratoi'n briodol ac roeddent yn gywir ym mhob ffordd berthnasol, ac mae gwaith yn parhau i sicrhau bod trafodion a mantolenni Awdurdodau Heddlu Cymru yn cael eu trin yn yr un ffordd ledled Cymru	6
Gweithredodd yr Awdurdod o fewn ei gyllideb refeniw ar gyfer 2010-11, ac mae mewn sefyllfa dda i ymateb i'r heriau ariannol sylweddol sydd o'n blaenau	8
Roedd gan yr Awdurdod amgylchedd rheolaeth fewnol effeithiol i leihau'r perygl o wneud camddatganiadau o bwys i'r datganiadau ariannol	8
Roedd systemau ariannol pwysig yr Awdurdod yn cael eu rheoli'n briodol ac yn cael eu gweithredu fel ag y dylent	9
Mae gan yr Awdurdod drefniadau corfforaethol priodol ar waith i gefnogi'r defnydd effeithiol o adnoddau	9
Roedd gan yr Awdurdod drefniadau priodol yn 2010-11 i'w helpu i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau	9
Mae gwaith gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi ar ymateb yr Awdurdod i bwysau ariannol yn cefnogi fy nghasgliad ar y trefniadau i sicrhau gwasanaethau effeithlon, darbodus ac effeithiol	10
Atodiadau	
Casgliad ar drefniadau Awdurdod Heddlu Gwent ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011 ar gyfer sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau	12
Meini prawf ar gyfer asesu trefniadau'r Awdurdod yn ystod 2010-11 ar gyfer sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau	13
Adroddiadau a gyhoeddwyd ers fy llythyr archwilio blynyddol diwethaf	14

Crynodeb

1. Mae'r Adroddiad Archwilio Blynyddol hwn (yr Adroddiad) i aelodau Awdurdod Heddlu Gwent (yr Awdurdod) yn crynhoi'r casgliadau o'm harchwiliad ar gyfer 2010-11. Mae'n cyflwyno adroddiad i aelodau'r Awdurdod ynglŷn ag unrhyw faterion o bwys sy'n codi o'm harchwiliad, ynghyd â'm sylwadau ar faterion cyfredol eraill.
2. Ceir mwy o fanylion am agweddau penodol ar fy archwiliad yn yr adroddiadau ar wahân a gyflwynwyd yn ystod y flwyddyn. Trafodir yr adroddiadau hyn, a chytunir arnynt, gyda swyddogion ac fe'u cyflwynir i'r Pwyllgor Archwilio ac Adnoddau. Mae'r adroddiadau a gyhoeddwyd i'w gweld yn Atodiad 3.
3. Gwneir nifer o gyfeiriadau yn yr Adroddiad hwn at ganllawiau a dogfennaeth a gyhoeddwyd gan yr Archwilydd Cyffredinol, yn cynnwys y Cod Ymarfer Archwilio (y Cod). Mae hwn yn cyfeirio at y Datganiad o Gyfrifoldebau Archwilwyr a Chyrff a Archwilir sy'n crynhoi cyfrifoldebau allweddol archwilwyr. Cynhaliwyd fy archwiliad yn unol â'r egwyddorion a nodwyd yn y Datganiad hwnnw. Dylid ystyried fy sylwadau am ganlyniadau fy archwiliad yng nghyd-destun y cefndir mwy ffurfiol hwnnw.
4. Cynlluniaf yr archwiliad ar sail risg, ac mae fy ngwaith archwilio wedi canolbwyntio ar eich risgiau ariannol a gweithredol sylweddol sy'n berthnasol i'm cyfrifoldebau archwilio. Mae'r gwaith archwilio wedi'i strwythuro o amgylch elfennau allweddol fy nghyfrifoldebau fel y'u nodir yn y Cod. Nododd y Strategaeth Archwilio ar gyfer 2011 y ffi archwilio arfaethedig, sef £67,588 (ynghyd â TAW), a bydd y ffi derfynol yn unol â'r ffi arfaethedig.
5. Rwyf wedi dod i'r casgliad bod adnoddau'r Awdurdod wedi cael eu defnyddio'n gywir ym mhob ffordd berthnasol a rhoddwyd cyfrif arnynt yn briodol yn 2010-11:
   - roedd cyfrifon yr Awdurdod ar gyfer 2010-11 wedi'u paratoi'n briodol ac roeddent yn gywir ym mhob ffordd berthnasol, ac mae gwaith yn parhau i sicrhau bod trafodion a mantolenni Awdurdodau Heddlu Cymru yn cael eu trin yn yr un ffordd ledled Cymru;
   - gweithredodd yr awdurdod o fewn ei gyllideb refeniw ar gyfer 2010-11, ac mae mewn sefyllfa dda i ymateb i'r heriau ariannol sylweddol sydd o'n blaenau;
   - roedd gan yr Awdurdod amgylchedd rheolaeth fewnol effeithiol i leihau'r perygl o wneud camddatganiadau o bwys i'r datganiadau ariannol; ac
   - roedd systemau ariannol pwysig yr Awdurdod yn cael eu rheoli'n briodol ac yn cael eu gweithredu fel ag y dylent.
6. Mae gan yr Awdurdod drefniadau corfforaethol priodol ar waith i gefnogi'r defnydd effeithiol o adnoddau:
   - roedd gan yr Awdurdod drefniadau priodol yn 2010-11 i'w helpu i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau; ac
   - mae gwaith gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi ar ymateb yr Awdurdod i bwysau ariannol yn cefnogi fy nghasgliad ar y trefniadau i sicrhau gwasanaethau effeithlon, darbodus ac effeithiol.

7. Cytunwyd ar yr Adroddiad hwn gyda'r Prif Weithredwr, y Trysorydd a'r Cyfarwyddwr Adnoddau a swyddogion perthnasol eraill. Caiff yr Adroddiad ei gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio ac Adnoddau ar 15 Rhagfyr 2011 a chaiff copi ei roi i bob aelod o'r Awdurdod.

8. Fy nod yw darparu archwiliad o safon uchel sy'n gwneud cyfraniad cadarnhaol ac ymarferol ac sy'n ategu agenda'r Awdurdod ei hun. Rwy'n cydnabod pa mor werthfawr yw eich cydweithrediad a'ch cymorth er mwyn cyrraedd y nod hwn, a hoffwn ddiolch i chi am y cymorth a'r cydweithrediad a roddwyd yn ystod yr archwiliad.

John Herniman
Ar gyfer ac ar ran yr Archwilydd Penodedig

Dyddiad: 8 Tachwedd 2011

Adroddiad manwl

Defnyddiwyd adnoddau'r Awdurdod yn gywir ym mhob ffordd berthnasol a rhoddwyd cyfrif amdanynt yn briodol

9. Mae'r datganiadau ariannol yn ffordd hanfodol i'r Awdurdod roi cyfrif am y modd y mae'n gwarchod yr adnoddau sydd ar gael iddo a'i berfformiad ariannol wrth ddefnyddio'r adnoddau hynny.

10. Fel archwilydd allanol yr Awdurdod, mae'n ofynnol i mi archwilio'r datganiadau ariannol a chyflwyno adroddiad archwilydd sy'n cynnwys barn ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun teg o sefyllfa ariannol yr Awdurdod ar ddiwedd y flwyddyn.

Roedd cyfrifon yr Awdurdod ar gyfer 2010-11 wedi'u paratoi'n briodol ac roeddent yn gywir ym mhob ffordd berthnasol, ac mae gwaith yn parhau i sicrhau bod trafodion a mantolenni Awdurdodau Heddlu Cymru yn cael eu trin yn gyfartal ledled Cymru

11. Cafodd datganiadau ariannol drafft yr Awdurdod eu paratoi a'u cymeradwyo cyn 30 Medi 2011, yn unol â gofynion Rheoliad Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2010.

12. 2010-11 oedd hefyd y flwyddyn ariannol gyntaf yr oedd rhaid i awdurdodau'r heddlu lunio datganiadau ariannol o dan y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS). Buom yn gweithio gyda rheolwyr i roi'r IFRS ar waith am y tro cyntaf ac fe addasodd y staff cyllid yn dda i ofynion mwy beichus yr IFRS.

13. Mae'n ofynnol i mi o dan Safonau Archwilio Rhyngwladol (ISA) 260 gyflwyno adroddiad ar faterion sy'n codi o'm gwaith i'r 'rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu' (yr Awdurdod) cyn i mi roi fy marn archwilio ar y cyfrifon.

14. Cyflwynais adroddiad ar y materion hyn i'r Pwyllgor Archwilio ac Adnoddau ar 23 Medi 2011. Nodir y materion allweddol yn Arddangosyn 1.

Arddangosyn 1: Materion a nodwyd yn yr Adroddiad Archwilio Datganiadau Ariannol

Gofyniad adrodd	Ymateb yr Archwilydd
Safbwyntiau ynglŷn â'r agweddau ansoddol ar arferion cyfrifyddu ac adrodd ariannol yr endid.	Ac eithrio'r broses ddilysu ar gyfer asedau TGCh a nodwyd isod, nid oes unrhyw bryderon o ran yr agweddau ansoddol ar eich arferion cyfrifyddu ac adrodd ariannol.
Addasiadau disgwyliedig i adroddiad yr archwilydd.	Dim addasiadau i adroddiad yr archwilydd.
Camddatganiadau nas addaswyd.	Ni chafwyd unrhyw gamddatganiadau nas cywirwyd.
Gwendidau perthnasol yn y systemau cyfrifyddu a rheolaeth fewnol a nodwyd yn ystod yr archwiliad.	Ni chododd unrhyw faterion.
Materion y mae'n ofynnol iddynt, o dan safonau archwilio eraill, gael eu cyfleu i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu.	Ni chododd unrhyw faterion.
Unrhyw faterion perthnasol eraill sy'n ymwneud â'r archwiliad.	Nodwyd dau fater arall: • Yn 2009-10, mynegwyd pryderon gennym o ran dilysu ffisegol asedau'r Adran TG. Nid aethpwyd i'r afael â'r pryderon hyn yn 2010-11 ac nid oedd yr Adran TG wedi gwneud adolygiad llawn a chadarn o'i holl asedau TG ar gyfer cyfrifon 2010-11. • Daethpwyd i gytundeb cychwynnol ynglŷn â chyfrifyddu am drafodion Awdurdodau Heddlu Cymru, ond nid oedd hwn yn gytundeb terfynol ac ni chafodd ei adlewyrchu yn natganiadau ariannol 2010-11. Mae'n rhaid mynd i'r afael â hyn ar gyfer 2011-12.

15. Ar 30 Medi 2011, rhoddais fy marn ar gyfrifon yr Awdurdod. Deuthum i'r casgliad fod y cyfrifon yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol yr Awdurdod ar 31 Mawrth 2011 ac o'i incwm a'i wariant, ei enillion a'i golledion a'i lifau arian parod am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

16. Yn ddiweddar, rydym wedi cwblhau'r archwiliad o ffurflen Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan. Roedd y ffurflen wedi'i llunio'n briodol ac nid oedd unrhyw faterion o bwys i gyflwyno adroddiad arnynt.

Gweithredodd yr Awdurdod o fewn ei gyllideb refeniw ar gyfer 2010-11, ac mae mewn sefyllfa dda i ymateb i'r heriau ariannol sylweddol sydd o'n blaenau

17. Mae gan yr Awdurdod hanes da o weithredu o fewn ei gyllideb refeniw a pharhaodd hyn yn 2010-11. Yn erbyn gofyniad cyllideb refeniw ar gyfer y flwyddyn o £121.6 miliwn, cofnododd yr Awdurdod danwariant o £8.2 miliwn ar ôl addasiadau cyfrifyddu, yn sgil rheolaeth ariannol mewn cyfnod o bontio. Cafodd y swm hwn ei drosglwyddo i gronfeydd wrth gefn i ariannu newidiadau mewn gwasanaethau ac ystadau yn y dyfodol. Nid oedd cynnydd net i'r Gronfa Wrth Gefn Gyffredinol, a arhosodd ar £5.5 miliwn.

18. Mae'r Awdurdod yn parhau i dderbyn adroddiadau rheolaidd gan y Trysorydd a'r Cyfarwyddwr Adnoddau ar wariant a'r sefyllfa o'i chymharu â'r gyllideb. Dangosodd adroddiad ar y cyfnod yn dod i ben ar 30 Medi 2011 fod y sefyllfa diwedd blwyddyn yn rhagweld arbedion o £2.9 miliwn ac yn unol â disgwyliadau. Mae hyn yn helpu i gryfhau sefyllfa'r Awdurdod wrth iddo ymateb i'r heriau ariannol a heriau gweithredol ac anweithredol yn y dyfodol sy'n codi o'r adolygiad cynhwysfawr o wariant ym mis Hydref 2010.

Roedd gan yr Awdurdod amgylchedd rheolaeth fewnol effeithiol i leihau'r perygl o wneud camddatganiadau o bwys i'r datganiadau ariannol

19. Mae gan yr Awdurdod amgylchedd rheolaeth fewnol effeithiol sy'n lleihau'r perygl o wneud camddatganiadau o bwys i'r datganiadau ariannol. Nododd yr adroddiad blynyddol ar yr archwiliad mewnol: 'Mae gan Awdurdod Heddlu Gwent 'system rheolaeth fewnol gadarn' er bod gwendidau a allai achosi risg i rai o amcanion y system. Ar y cyfan, darparodd hyn lefel resymol o sicrwydd o safbwynt cyflawni amcanion Awdurdod Heddlu Gwent.

20. Yn benodol, deuthum i'r casgliadau canlynol:

- cafwyd bod y trefniadau i gynnal y systemau rheolaeth fewnol yn effeithiol;
- fel yn ystod blynyddoedd blaenorol, mae'r gwasanaeth Archwilio Mewnol wedi cyflawni'r safonau proffesiynol gofynnol ac felly roedd yn bosibl i ni ddibynnu ar ei waith, yn ôl y bwriad;
- cafwyd bod y trefniadau ar gyfer sicrhau mai dim ond lle y mae darpariaeth benodol iddo ymgymryd â thrafodion y mae'r Awdurdod yn gwneud hynny ar waith a'u bod wedi parhau i weithredu'n effeithiol; a
- chafwyd bod fframwaith moesegol yr Awdurdod yn gweithredu'n effeithiol ynghyd â'r trefniadau ar gyfer atal a chanfod twyll a llygredd.

21. Byddaf yn parhau i fonitro sefyllfa ariannol yr Awdurdod yn 2011-12.

Roedd systemau ariannol pwysig yr Awdurdod yn cael eu rheoli'n briodol ac yn cael gweithredu fel ag y dylent

22. Mae fy adolygiad o systemau ariannol yr Awdurdod wedi cynnwys dogfennu'r systemau ariannol pwysig a lle y bo angen, profi'r ffordd y gweithredir rheolaethau mewnol neu ddibynnu ar waith archwilio mewnol am sicrwydd bod y rheolaethau yn effeithiol.

23. Deuthum i'r casgliad y gellir dibynnu ar systemau ariannol pwysig yr Awdurdod i gynhyrchu canlyniadau sy'n gywir mewn ffyrdd perthnasol. Mae rhai mân feysydd ar gyfer gwella a drafodwyd gyda'r rheolwyr ac mae camau gweithredu priodol eisoes yn cael eu hystyried a'u cymryd. Mae pob argymhelliad a wneir gan archwiliad Mewnol ac Allanol yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Archwilio ac Adnoddau, sy'n monitro'r gwaith o'u gweithredu, gan y rheolwyr. Nid oes materion penodol y mae angen i mi dynnu sylw'r aelodau atynt.

Mae gan yr Awdurdod drefniadau corfforaethol priodol ar waith i gefnogi'r defnydd effeithiol o adnoddau

Roedd gan yr Awdurdod drefniadau priodol yn 2010-11 i'w helpu i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau

24. Wrth archwilio cyfrifon yr Awdurdod bob blwyddyn, mae'n ofynnol i mi o dan Adran 17(2)(d) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 fodloni fy hun ei fod wedi gwneud trefniadau priodol i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau. Adlewyrchir y gofyniad hwn hefyd yn y Cod. Nodir fy nghasgliad ffurfiol ar drefniadau Gwerth am Arian yr Awdurdod ar gyfer 2010-11 yn Atodiad 1.

25. Yn ogystal â'r archwiliad o'r cyfrifon blynyddol, mae ffynonellau pwysig eraill o sicrwydd wedi deillio o waith perfformiad ac arolygu Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi a'r gwasanaeth Archwilio Mewnol.

26. Roedd y Swyddog Atebol yn gyfrifol am roi trefniadau priodol ar waith i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran defnydd yr Awdurdod o adnoddau. At ddibenion fy ngwaith, rwyf wedi gwerthuso systemau'r Awdurdod yn erbyn nifer o gwestiynau. Nodir y dull hwn yn fanwl yn Atodiad 2. Ar gyfer pob cwestiwn, rwy'n ystyried a oes bylchau yn y trefniadau y disgwylir iddynt fod ar waith, ac arwyddocâd y bylchau hynny.

27. Nid oedd unrhyw faterion yn codi o'm gwaith yn y maes hwn ar gyfer 2010-11 yr hoffwn dynnu eich sylw atynt.

Mae gwaith gan Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi ar ymateb yr Awdurdod i bwysau ariannol yn cefnogi fy nghasgliad ar y trefniadau i sicrhau gwasanaethau effeithlon, darbodus ac effeithiol

28. Bu Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi yn cynnal gwaith maes ar gyfer ei hadolygiad, 'Valuing the Police: Preparedness Inspection', ym mis Chwefror 2011 ac aethom gyda'r Arolygiaeth i nifer o gyfarfodydd casglu gwybodaeth. Cyhoeddodd yr Arolygiaeth ei hadroddiad lleol ar sefyllfa'r Awdurdod, ynghyd ag adroddiad thematig cenedlaethol ar sefyllfa holl awdurdodau'r heddlu ledled Cymru a Lloegr, ym mis Gorffennaf 2011.

29. Daeth adroddiad lleol Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi i'r casgliadau canlynol:

- Mae'r Awdurdod a'r Heddlu yn deall maint yr her ariannol sy'n eu hwynebu ac maent wedi ymrwymo i fynd i'r afael â'r her honno.
- Mae cynllun ariannol clir sy'n dangos ymagwedd ystyriol at y toriadau ac sy'n rhoi manylion ystod o ostyngiadau cyllideb ac arbedion effeithlonrwydd dros bedair blynedd yr adolygiad cynhwysfawr o wariant;
- Mae'r hanes o wneud arbedion effeithlonrwydd drwy'r rhaglen 'Aros ar y Blaen' yn golygu bod yr Awdurdod a'r Heddlu mewn lle da i nodi arbedion risg isel pellach;
- Bydd cynlluniau'r Heddlu a'r Awdurdod ar gyfer y gweithlu yn parhau i gael eu mireinio wrth i'r rhaglen newid fynd yn ei blaen;
- Mae ymrwymiad cadarn i ddiogelu plismona gweladwy ar lefel cymdogaeth, gyda lefelau uchel o adnoddau mewn plismona cymdogaeth yn cael eu cynnal ar draws yr Heddlu, law yn llaw â ffocws ar ddiogelu'r cyhoedd rhag niwed;
- Roedd trefniadau ymgynghori effeithiol ar waith i lywio penderfyniadau dros y pedair blynedd nesaf, gydag ymagwedd ystyriol a bwriadol gynnil at gyfleu canlyniadau'r adolygiad cynhwysfawr o wariant a negeseuon allweddol gyda fforymau a phartneriaid cymunedol
- Mae'r Ysgrifennydd Cartref yn disgwyl i heddluoedd ac awdurdodau wneud toriadau ariannol a lleihau troseddau heb i'r llinell flaen ddioddef ac mae Cynllun Plismona Lleol Gwent yn cynnwys amcanion mewn perthynas â bwrgleriaeth, dwyn metelau ac ymddygiad gwrthgymdeithasol dros y flwyddyn i ddod.

30. Mae gwaith Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi yn cefnogi fy nghasgliadau ar drefniadau'r Awdurdod i sicrhau gwasanaethau effeithlon, darbodus ac effeithiol. Yn benodol, mae'n cadarnhau bod yr Awdurdod a'r Heddlu mewn sefyllfa ddelfrydol i fyw o fewn eu gallu gan y bydd yr adnoddau sydd ar gael i'w defnyddio yn cael eu lleihau dros y pedair blynedd nesaf. Byddaf yn parhau i weithio gyda'r Arolygiaeth, ynghyd ag arolygwyr ac archwilwyr eraill, i nodi cyfleoedd posibl i gydweithio ar waith archwilio perfformiad yn 2011-12.

31. Fel rhan o'n trefniadau cydweithio, rydym wrthi'n cynnal adolygiad gydag Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi i ddarparu'r wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd i weithredu'r cynlluniau i ateb her ariannol y blynyddoedd sy'n weddill o gyfnod yr

Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant (CSR). Bydd yr adolygiad yn dilyn ein hadroddiad ar y cyd, 'Sustaining Value for Money in the Police Service', cylch cyntaf Arolygiadau 'Valuing the Police' (VtP) yr Arolygiaeth a'r adroddiad thematig diweddar 'Adapting to Austerity'.

32. Mantais dull cydgysylltiedig rhwng Swyddfa Archwilio Cymru ac Arolygiaeth Cwnstabliaeth Ei Mawrhydi yw sicrhau bod y rhaglenni gwaith yn osgoi dyblygu ac yn hyrwyddo rhannu rhwng ein sefydliadau i lywio ein rhaglenni gwaith. Mae hefyd yn helpu i sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei rhannu'n weithredol ac yn brydlon a bod risgiau a phryderon allweddol yn cael eu harchwilio.

33. Bydd y Swyddfa Archwilio a'r Arolygiaeth Cwnstabliaeth yn rhan o'r cyfarfodydd cymorth a her ac unrhyw waith dilynol sy'n rhan o'r broses adolygu. Fel rhan o'r trefniant hwn, byddwn yn llunio adroddiad adborth ar gyfer pob awdurdod a phapur briffio cenedlaethol ar gyfer yr Archwilydd Cyffredinol.

Atodiad 1

Casgliad ar drefniadau Awdurdod Heddlu Gwent ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011 ar gyfer sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau

Cyfrifoldebau'r Swyddog Atebol

Mae'r Swyddog Atebol yn gyfrifol am roi trefniadau priodol ar waith i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran defnydd yr Awdurdod o adnoddau, ac i sicrhau stiwardiaeth a llywodraethu priodol. Mae'r Swyddog Atebol hefyd yn gyfrifol am adolygu digonolrwydd ac effeithiolrwydd y trefniadau hyn yn rheolaidd.

Cyfrifoldebau'r Archwilydd

Mae gennyf gyfrifoldeb o dan Adran 17(2) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2004 i ddod i'r casgliad, o'm harchwiliad o gyfrifon blynyddol yr Awdurdod, p'un a wyf yn fodlon o ran bodolaeth y trefniadau a oedd ganddo ar waith yn ystod y flwyddyn i'w helpu i gyflawni ei gyfrifoldeb i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau yn briodol. At ddibenion fy ngwaith yn y maes hwn, rwyf wedi asesu 'trefniadau priodol' yn bennaf fel trefniadau rheoli perfformiad corfforaethol a rheoli ariannol sefydliad, y diffinnir elfennau pwysig ohonynt ym Mharagraff 48 o'r Cod.

Cyflwynaf adroddiad os yw materion o bwys wedi dod i'm sylw sy'n fy atal rhag dod i'r casgliad bod yr Awdurdod wedi gwneud trefniadau priodol o'r fath. Wrth ymgymryd â'm gwaith, nid wyf wedi ystyried a yw'r trefniadau sydd ar waith yn cynrychioli'r holl drefniadau a allai fod ar waith. Nid yw'n ofynnol ychwaith i mi ystyried, ac nid wyf wedi ystyried fel rhan o'r agwedd hon ar fy ngwaith, effeithiolrwydd y trefniadau sydd ar waith ar gyfer sicrhau gwerth am arian yn ystod y flwyddyn a adolygir.

Casgliad

Mae'r casgliad canlynol yn seiliedig ar waith a wnaed fel rhan o'm harchwiliad o gyfrifon 2010-11 i gadarnhau, ym mhob ffordd berthnasol, pa drefniadau a oedd ar waith gan yr Awdurdod yn ystod y flwyddyn i'w helpu i gyflawni ei gyfrifoldeb i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau, ac mae'n gyfyngedig i'r gwaith hwnnw.

Wrth ymgymryd â'm gwaith, nid wyf wedi ystyried a yw'r trefniadau sydd ar waith yn cynrychioli'r holl drefniadau a allai fod ar waith. Nid yw'n ofynnol ychwaith i mi ystyried, ac nid wyf wedi ystyried, effeithiolrwydd y trefniadau sydd ar waith ar gyfer sicrhau gwerth am arian yn ystod y flwyddyn a adolygir.

Ar sail Datganiad Llywodraethu Blynyddol yr Awdurdod ac o ganlyniad i'r gwaith a gyflawnwyd, fel y disgrifiwyd uchod fel rhan o'm harchwiliad o gyfrifon 2010-11, a'r holl wybodaeth arall yr ystyriais ei bod yn berthnasol, rwy'n fodlon o ran bodolaeth y trefniadau a oedd ar waith gan yr Awdurdod yn ystod y flwyddyn i ategu'n briodol ei gyfrifoldeb i sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau. Yn seiliedig ar y gwaith a gynhaliwyd, ac yn gyfyngedig iddo, rwyf wedi codi materion amrywiol, ac wedi gwneud argymhellion i wella trefniadau'r Awdurdod. Trafodir ac esbonnir y materion hyn ymhellach yn fy Llythyr Archwilio Blynyddol i'r Awdurdod.

Anthony Barrett
Archwilydd Penodedig
Tachwedd 2011

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Atodiad 2

Meini prawf ar gyfer asesu trefniadau'r Awdurdod yn ystod 2010-11 ar gyfer sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn ei ddefnydd o adnoddau

Trefniadau rheoli perfformiad corfforaethol a rheoli ariannol	Cwestiynau ar drefniadau
Pennu amcanion, penderfynu ar bolisïau a gwneud penderfyniadau	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith ar gyfer pennu, adolygu a gweithredu ei amcanion strategol a gweithredol?
Diwallu anghenion defnyddwyr, rhanddeiliaid a'r boblogaeth leol	A yw'r Awdurdod wedi sefydlu modd o gyfathrebu â'r boblogaeth leol, defnyddwyr gwasanaethau a rhanddeiliaid eraill yn cynnwys partneriaid, ac a oes trefniadau monitro i sicrhau bod negeseuon allweddol ynglŷn â gwasanaethau yn cael eu hystyried?
Monitro ac adolygu perfformiad	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith ar gyfer monitro perfformiad a chraffu arno, i nodi amrywiannau posibl yn erbyn amcanion, safonau a thargedau strategol, ar gyfer gweithredu lle y bo angen, a chyflwyno adroddiad i'r Awdurdod?
Cydymffurfiaeth â pholisïau sefydledig	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith i gynnal system rheolaeth fewnol gadarn, yn cynnwys trefniadau ar gyfer sicrhau cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau, a pholisïau a gweithdrefnau mewnol?
Risgiau gweithredol ac ariannol	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith i reoli ei risgiau busnes o bwys?
Rheoli adnoddau ariannol ac adnoddau eraill	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith i werthuso a gwella'r gwerth am arian y mae'n ei gyflawni o ran ei ddefnydd o adnoddau?
	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith i sicrhau bod ei wariant yn cyfateb i'r adnoddau sydd ar gael?
	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith ar gyfer rheoli a monitro perfformiad yn erbyn cyllidebau, gan gymryd camau adferol lle y bo'n briodol, a chyflwyno adroddiad ar y canlyniadau i uwch reolwyr a'r Awdurdod?
Safonau ymddygiad priodol ac ati	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith ar gyfer monitro perfformiad a chraffu arno, i nodi amrywiannau posibl yn erbyn amcanion, safonau a thargedau strategol ar gyfer gweithredu a, lle y bo angen, gyflwyno adroddiad i aelodau?
	A yw'r Awdurdod wedi rhoi trefniadau ar waith gyda'r nod o hyrwyddo a sicrhau gonestrwydd a phriodoldeb wrth gynnal ei fusnes?

Atodiad 3

Adroddiadau a gyhoeddwyd ers fy llythyr archwilio diwethaf

Adroddiad	Dyddiad
Strategaeth Amlinellol 2011	Mehefin 2011
Adroddiadau Diweddaru Archwiliadau Allanol	Chwefror, Ebrill, Mehefin, Medi, Hydref 2011
Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol	Medi 2011
Adroddiad Archwilio Blynyddol	Tachwedd 2011

WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Wales Audit Office
24 Cathedral Road
Cardiff CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500
Fax: 029 2032 0600
Textphone: 029 2032 0660

E-mail: info@wao.gov.uk
Website: www.wao.gov.uk

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: info@wao.gov.uk
Gwefan: www.wao.gov.uk